

Az elektronikus kereskedelemre vonatkozó új áfaszabályok

I. Bevezetés; jogszabályi környezet

2021. július 1-jén életbe lépnek az elektronikus kereskedelemre vonatkozó új általános forgalmi adó (hozzáadottérték-adó) szabályok. A vonatkozó rendelkezéseket – a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvvel (a továbbiakban: Héa-irányelv) összhangban – részben az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény tartalmazza (a továbbiakban: Áfa tv.), másrészt a Héa-irányelv végrehajtási intézkedéseinek megállapításáról szóló 282/2011/EU végrehajtási rendelet (a továbbiakban: Vhr.), amely közvetlenül hatályos és alkalmazandó a Közösség valamennyi tagállamában.

II. A módosítás indoka, célja

Az e-kereskedelmi vagy más néven digitális áfacsomag célja, hogy

- biztosítsa az uniós és nem uniós vállalkozások közötti tisztességes versenyt,
- erősítse a fogyasztás – vagy más néven célország – szerinti adóztatás elvét,
- támogassa az áfacsalás elleni küzdelmet, továbbá
- az adófizetés és adóbeszedés egyszerűsítése által megkönnyítse a határokon átnyúló kereskedelmet.

A fenti célok elérése érdekében a szabályozásban 2021. július 1-jétől az alábbi pontokon történik módosítás:

- Közösségen belüli távértékesítés teljesítési helye,
- elektronikus felületek (platformok) adófizetési kötelezettségének megteremtése,
- egyablakos rendszerek alkalmazhatóságának bővítése,
- kis értékű import küldemények áfa mentességének eltörlése, az import áfa megfizetésére vonatkozó alternatív megoldások bevezetése.

III. Közösségen belüli távértékesítés teljesítési helye

2021. július 1-jétől Közösségen belüli távértékesítés¹ alatt azt az ügyletet kell érteni, amelyre jelenleg távértékesítésként hivatkozunk. Ezek olyan ügyletek, amikor az értékesítő egy, a letelepedésétől eltérő tagállambeli nem adóalany vevő, vagy a Közösségen belüli termékbeszerzés tekintetében adófizetésre nem kötelezett adóalany vevő (pl. alanyi adómentes, kizárólag tárgyi adómentes tevékenységet végző adóalany), azaz a végső vevő részére értékesít terméket, melyet az értékesítő vagy a megbízásából harmadik fél ad fel, fuvaroz el az egyik

¹ Áfa tv. 12/B. § (1) bekezdés.

tagállamból a másikba. A módosítás értelmében Közösségen belüli távértékesítés esetében a teljesítési hely a rendeltetési hely szerinti tagállam², ezen tagállamot illeti meg az adóbevétel. A szabályozás tehát eltörli a jelenlegi 35.000 euró, illetve 100.000 euró értékhatárokat. Változatlan azonban, hogy nem a Közösségen belüli távértékesítés szabályait kell alkalmazni a fel-, vagy összeszerelés tárgyú szolgáltató termékekre és az új közlekedési eszközökre.

Az adóztatás helyének módosításával párhuzamosan megnyílik annak a lehetősége, hogy a Közösségen belüli távértékesítés utáni bevallási és adófizetési kötelezettségnek az adóalany az egyablakos rendszer alkalmazásával tegyen eleget.

A módosítás a kisvállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az Áfa tv. 45/A. § 2021. július 1-jéig hatályos (3)-(6) bekezdéseiben foglalt könnyítést kiterjeszti a Közösségen belüli távértékesítést (is) teljesítő adóalanyokra.³

Ha az adóalany

- a Közösségen belül csak egyetlen tagállamban telepedett le, és
- az adott, valamint az azt megelőző naptári évben 10.000 eurónak megfelelő összeget (adó nélküli ellenértéket) meg nem haladóan nyújtott a letelepedésétől eltérő tagállami nem adóalanyok az Áfa tv. 45/A. § (1) bekezdése szerinti távolról is nyújtható szolgáltatást, illetve teljesített Közösségen belüli távértékesítést,

akkor ezen ügyletek esetében az adóalany letelepedése szerinti tagállam, illetve a termék feladási helye szerinti tagállam marad a teljesítés helye, így annak szabályai szerint kell adóznia. A 10.000 euró átváltására a 2017. december 5-én érvényes EKB átváltási árfolyamot kell alkalmazni.⁴ Ez Magyarország esetében 313,96 HUF/EUR árfolyamot jelent, vagyis belföldi adóalanyok tekintetében a kerekítésre vonatkozó szabályok figyelembevételével az alkalmazandó értékhatár 3.100.000 forint. A 10.000 eurós értékhatár együttesen és nem külön-külön vonatkozik az adóalany által teljesített Közösségen belüli távértékesítésre és a letelepedésétől eltérő tagállamban nem adóalanyok részére nyújtott távolról is nyújtható szolgáltatásokra, amennyiben ezen ügyletek mindegyikét teljesíti az adóalany.

Ugyanakkor az adóalany a 10.000 eurós értékhatár el nem érése esetén is dönthet úgy, hogy a Közösségen belüli távértékesítésre, illetve a 45/A. § (1) bekezdése szerinti szolgáltatásokra meghatározott főszabály szerint a fogyasztás tagállamában teljesíti adókötelezettségét, azonban ebben az esetben választásához a választása évét követő második év végéig kötve van.

IV. Platformokra vonatkozó szabályok

A termékek távértékesítésének jelentős hányadát – akár egyik tagállamból egy másik tagállamba irányuló távértékesítésről, akár harmadik országból a Közösségbe irányuló

² Áfa tv. 29. § a) pont.

³ Áfa tv. 49/A. §.

⁴ Áfa tv. 256. § (3) bekezdés.

távértékesítésről, akár ugyanazon tagállamon belüli értékesítésről van szó – elektronikus felület, például online piactér, platform, portál közvetítésével bonyolítják le. Az új szabályozás az áfa eredményes és hatékony beszedésének biztosításához azokat az adóalanyokat, akik, illetve amelyek a fent említett elektronikus felületek révén elősegítik a termékek távértékesítését, bevonja az értékesítéseket terhelő áfa beszedésébe azáltal, hogy a rajtuk keresztül értékesített termékek esetében meghatározott esetben adófizetésre kötelezetté teszi őket.

Ennek megfelelően nem adóalanyok részére történő bizonyos értékesítések esetén speciális szerep hárul a platformokat üzemeltető adóalanyokra. Ha egy platform

- 150 eurót meg nem haladó belső értékű⁵ küldeményként importált termék távértékesítését, illetve
- értéktől függetlenül, Közösségekben nem letelepedett adóalany által nem adóalanyként a Közösség területén teljesített termékértékesítését

segíti elő (ide kell érteni azt az esetet is, amikor a termék feladási és rendeltetési helye ugyanaz a tagállam), az új szabályozás alapján – egy fikció segítségével – a platformot úgy kell tekinteni, mint amely a termék beszerzője és értékesítője egyben.⁶

Az áfa szempontjából tehát úgy kell kezelni az említett eseteket, mintha két termékértékesítés teljesülne: az első ügylet az eredeti eladó és a platform között, a második ügylet pedig a platform és a vevő között teljesül. Ennek megfelelően a platformokat az általuk elősegített ügyletek után adófizetési kötelezettség terheli 2021. július 1-jétől⁷, amit a lentebb ismertetett egyablakos rendszeren keresztül is teljesíthetnek.

Ez esetben a fikció alapján két egymást követő értékesítés történik, de a terméket egyszer fuvarozzák el a terméket ténylegesen értékesítőtől a vevőnek, így láncértékesítés valósul meg. Láncértékesítés esetén csak az egyik értékesítéshez lehet hozzárendelni a fuvarozást. Annak érdekében, hogy a platform (és ne a tényleges értékesítő) legyen az, aki (amely) az import távértékesítését, illetve a Közösségekben belüli távértékesítést teljesíti, a szabályozás azt is rögzíti, hogy a fuvarozással egybekötött értékesítést minden esetben a platform teljesíti.⁸ Ebből következően a tényleges értékesítőnek a platform részére történő értékesítése a termék fuvarozásra történő feladásának helyén teljesített. Amennyiben ez a hely a Közösség területén kívülre esik, arra nem vonatkoznak az uniós áfa szabályok. Ha a tényleges értékesítő platform részére történő értékesítésének teljesítési helye a Közösség területére esik, a termékértékesítés adómentes⁹, ugyanakkor az azzal összefüggően felmerült előzetesen felszámított adó (pl. import áfa) tekintetében a tényleges értékesítőt adólevonási jog illeti meg¹⁰.

⁵ Az Unió Vámkódex kiegészítéséről szóló 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikk 48. pont.

⁶ Áfa tv. 12/C. §.

⁷ Áfa tv. 345. §.

⁸ Áfa tv. 27. § (4) bekezdés.

⁹ Áfa tv. 87/A. §.

¹⁰ Áfa tv. 121. § b) pont.

Megemlítendő továbbá, hogy az adófizetési kötelezettség a platform részére történő termékértékesítés után és a platform általi termékértékesítés után azonos időpontban keletkezik, mégpedig a fizetés elfogadásakor.¹¹

A platformokra – így például, hogy milyen esetben kell úgy tekinteni, hogy elősegítik a rajtuk keresztül történő termékértékesítést, mi minősül a fizetés elfogadásának, milyen vélelmek vonatkoznak rájuk – a Vhr. tartalmaz további részletes szabályozást.

Az új szabályozás nyilvántartási kötelezettséget is előír a platformok számára. A kötelezettség azon esetekre terjed ki, amikor a platform elősegíti a Közösség területén nem adóalanyok részére történő termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást. Ezt a nyilvántartást az illetékes adóhatóság, belföldön a NAV kérésére rendelkezésre kell bocsátani. A nyilvántartást az elektronikus platformnak az ügylet teljesítési időpontját magában foglaló év végétől számított 10 évig meg kell őriznie.¹²

A platformok számára előírt nyilvántartási kötelezettség nem ugyanazt a kört fedi le, mint az elektronikus platformok vonatkozásában előírt adófizetési kötelezettség. A Vhr. meghatározza, hogy ezen rendelkezés alkalmazásában az elektronikus platformnak milyen részletezettséggel kell nyilvántartást vezetnie. Abban az esetben, ha az elektronikus platform az ügylet elősegítése miatt egyúttal adófizetésre kötelezettnek is minősül, úgy a nyilvántartási kötelezettsége attól függően alakul, hogy választotta-e valamelyik egyablakos rendszer alkalmazását. A nyilvántartás részletei pedig attól függnek, hogy az uniós és nem uniós egyablakos rendszert, vagy az import egyablakos rendszert alkalmazza.¹³

V. Az egyablakos rendszer kiterjesztése a nem adóalanyoknak nyújtott szolgáltatásokra, valamint a Közösségen belüli távértékesítésekre

2015. január 1-jétől alkalmazandó a MOSS rendszer (Mini One Stop Shop – mini egyablakos rendszer) a Közösségben letelepedett nem adóalanyok részére nyújtott, úgynevezett távolról is nyújtható szolgáltatások – telekommunikációs, rádiós és audiovizuális médiaszolgáltatások, illetve elektronikus úton nyújtott szolgáltatások – utáni áfa/héa bevallási és befizetési kötelezettség teljesítésére. Ennek lényege, hogy az adóalany az egyablakos rendszerbe történő regisztráció szerinti tagállami adóhatóságon keresztül teljesítheti a letelepedésétől eltérő tagállamban esedékes áfa/héa bevallási és befizetési kötelezettségét. A Közösségben letelepedett adóalany a letelepedése szerinti, a Közösségben nem letelepedett adóalany pedig a választása szerinti tagállamban regisztrálhat az egyablakos rendszerbe.

Az új szabályozás kiterjeszti az egyablakos rendszer alkalmazásának hatályát

- minden, a Közösség tagállamában, nem adóalanyok nyújtott szolgáltatás utáni, illetve
- a Közösségen belüli távértékesítés utáni

¹¹ Áfa tv. 61/A. §.

¹² Áfa tv. 183/A. §.

¹³ Vhr. 54c. cikk.

bevallási és adófizetési kötelezettségre.

Ezen belül – összhangban az uniós héaszabályokkal – külön egyablakos rendszert biztosít

- a Közösségen kívül letelepedett adóalanyok által a közösségi nem adóalanyoknak nyújtott szolgáltatások utáni (nem uniós egyablakos rendszer vagy nem uniós különös szabályozás¹⁴), valamint
- a Közösségen belüli távértékesítések, az elektronikus felület által elősegített egyes belföldi termékértékesítések és a belföldön letelepedett adóalany által más tagállambeli nem adóalanyoknak nyújtott szolgáltatások utáni (uniós egyablakos rendszer vagy uniós különös szabályozás¹⁵)

áfa megfizetésére és bevallására.

V. 1. Nem uniós különös szabályozás

A Közösség területén nem letelepedett adóalany¹⁶ – azaz az olyan adóalany, aki (amely) nem telepedett le gazdasági céllal a Közösség területén, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig nem rendelkezik lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel a Közösség területén – választhatja, hogy a Közösség területén gazdasági céllal letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában ott lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező nem adóalany részére nyújtott szolgáltatása utáni adófizetési és adóbevallási kötelezettségének a NAV útján tesz eleget¹⁷. Az adóalany pénzügyi képviselő nélkül is eljárhat, tehát közvetlenül regisztrálhat a nem uniós egyablakos rendszerbe. (A gazdasági célú letelepedésre vonatkozó szabályokat az Áfa tv. 254. §-a tartalmazza.)

Amennyiben az adóalany a különös szabályozás alkalmazását választja, köteles azt minden ezen szabályozás hatálya alá tartozó szolgáltatásra alkalmazni.¹⁸

A nyilvántartásba vételhez az adóalany elektronikus úton köteles bejelenteni az Áfa tv-ben meghatározott adatokat¹⁹ az adóhatóságnak, amely bejelentés alapján az adóhatóság nyilvántartásba veszi a nem uniós különös szabályozást alkalmazó adóalanyok között, és ezen különös szabályozás alkalmazásához szükséges, ún. nem uniós azonosító számmal látja el, amelyről elektronikus úton értesíti az adóalanyt.²⁰ A bejelentkezésre 2021. április 1-jétől nyílik lehetőség²¹, az egyablakos rendszert – a távolról is nyújtható szolgáltatások kivételével – azonban csak 2021. július 1-jével kezdődő adómegállapítási időszaktól lehet alkalmazni.

¹⁴ Áfa tv. 253/D-G. §.

¹⁵ Áfa tv. 253/H-L. §.

¹⁶ Áfa tv. 253/C. § 3. pont.

¹⁷ Áfa tv. 253/D. § (1) bekezdés.

¹⁸ Áfa tv. 253/D. § (5) bekezdés.

¹⁹ Áfa tv. 253/E. § (1) bekezdés.

²⁰ Áfa tv. 253/E. § (1) és (3) bekezdések.

²¹ Áfa tv. 345. §; egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 188. § (6) bekezdés.

A nem uniós különös szabályozást alkalmazó adóalanyok negyedévente kötelesek bevallást benyújtani. A bevallást azokra a negyedévekre is be kell nyújtani – a negyedévet követő hónap végéig –, amikor az adóalany nem teljesített a nem uniós különös szabályozás hatálya alá tartozó szolgáltatást. Az adót a bevallás benyújtásával egy időben, legkésőbb a bevallás benyújtására előírt határidőig, a NAV által közzétett bankszámlára forintban, átutalással kell megfizetni, hivatkozva a befizetés alapjául szolgáló adóbevallásra.²²

A fenti szabályokon túl az Áfa tv. meghatározza a változásbejelentésre, a nyilvántartásból való törlésre, valamint a nyilvántartás-vezetésre, továbbá a bevallás tartalmára és módosítására vonatkozó részletszabályokat is.²³

V. 2. Uniós különös szabályozás

Az uniós különös szabályozást 2021. július 1-jétől a következő ügyletekre lehet alkalmazni²⁴:

- termék Közösségen belüli távértékesítése,
- elektronikus felületet üzemeltető adóalanyok egyes belföldi termékértékesítése, valamint
- más tagállambeli nem adóalanyok nyújtott szolgáltatás.

Amennyiben az adóalany a különös szabályozás alkalmazását választja, köteles azt minden ezen szabályozás hatálya alá tartozó ügyletre alkalmazni.²⁵

Az Áfa tv. szabályai alapján²⁶ a Közösség területén nem letelepedett adóalany választhatja, hogy termék Közösségen belüli távértékesítése utáni adófizetési és adóbevallási kötelezettségének a NAV útján tesz eleget, feltéve, hogy a terméket belföldről adja fel küldeményként vagy fuvarozza el. A Közösség területén nem letelepedett adóalany az uniós különös szabályozást csak termék Közösségen belüli távértékesítésére választhatja, szolgáltatásokra a nem uniós különös szabályozást alkalmazhatja. A Közösség területén nem letelepedett adóalanyok az uniós különös szabályozás alkalmazásához pénzügyi képviselőt kell megbízni.²⁷

Az az adóalany, aki (amely)

- gazdasági tevékenységének székhelye belföldön van, vagy
- gazdasági tevékenységének székhelye a Közösség területén kívül van, azonban belföldön rendelkezik állandó telephellyel,

²² Áfa tv. 253/F. § (1) és (4) bekezdések.

²³ Áfa tv. XIX/A. Fejezet 1. alfejezete.

²⁴ Héa-irányelv 369b. cikk; Áfa tv. 253/H-I. §.

²⁵ Áfa tv. 253/H. § (7) bekezdés, 253/I. § (7) bekezdés.

²⁶ Áfa tv. 253/H. § (1) bekezdés.

²⁷ Áfa tv. 253/H. § (2) bekezdés.

választhatja, hogy a Közösség azon tagállamában teljesített Közösségen belüli távértékesítése és nem adóalanynak nyújtott szolgáltatása után, ahol gazdasági céllal nem telepedett le, adófizetési és adóbevallási kötelezettségének a NAV útján tesz eleget.²⁸

Az adóalanyok választásukat 2021. április 1-jétől jelenthetik be a NAV-hoz²⁹, az egyablakos rendszert azonban – a távolról is nyújtható szolgáltatások kivételével – csak 2021. július 1-jével kezdődő adómegállapítási időszaktól lehet alkalmazni.

Az uniós különös szabályozást alkalmazó adóalanyok negyedévente kötelesek bevallást benyújtani. A bevallást azokra a negyedévekre is be kell nyújtani – a negyedévet követő hónap végéig –, amikor az adóalany nem teljesített az uniós különös szabályozás hatálya alá tartozó ügyletet. Az adót a bevallás benyújtásával egy időben, legkésőbb a bevallás benyújtására előírt határidőig, a NAV által közzétett bankszámlára forintban, átutalással kell megfizetni, hivatkozva a befizetés alapjául szolgáló adóbevallásra.³⁰

A fenti szabályokon túl az Áfa tv. meghatározza a változásbejelentésre, a nyilvántartásból való törlésre, valamint a nyilvántartás-vezetésre, továbbá a bevallás tartalmára és módosítására vonatkozó részletszabályokat.³¹

Fontos kiemelni, hogy a szolgáltatások teljesítési helyére vonatkozó szabályok nem változtak. Változatlan az is, hogy azon tagállambeli áfa/héa kötelezettségek teljesíthetőek az egyablakos rendszeren keresztül, amely tagállamban a szolgáltatást nyújtó adóalany nem telepedett le. Így erre figyelemmel kell értelmezni, hogy az egyablakos rendszer 2021. július 1-jétől már nem csak a távolról is nyújtható szolgáltatásra, hanem minden szolgáltatásra kiterjed.

A fentebb szó esett arról, hogy az elektronikus felületek (platformok) adófizetésre kötelezettek abban az esetben is, ha Közösségben nem letelepedett adóalany által nem adóalanyként a Közösség területén teljesített termékértékesítést segítik elő. Ez nem csak a Közösségen belüli távértékesítésre vonatkozik, hanem olyan esetre is, ha a termék feladási és rendeltetési helye ugyanaz a tagállam. Így az uniós különös szabályozás vonatkozik arra az esetre is, amikor a platform olyan termékértékesítés után minősül adófizetésre kötelezettnek, amikor a termék feladási és rendeltetési helye egyaránt belföld. Következésképpen amennyiben a platform az uniós különös szabályozás alkalmazását választotta, ezen ügylet utáni adóbevallási és adófizetési kötelezettségének nem az áfabevallása, hanem az uniós különös szabályozás keretében kell eleget tennie.

Mind az uniós, mind a nem uniós különös rendszer tekintetében változnak az ügyletre vonatkozó adófizetési kötelezettség korrekciójára vonatkozó szabályok. Jelenleg korrekció szükségessége esetén (pl. árengedmény) azt a bevallást kell módosítani, amely a módosítással

²⁸ Áfa tv. 253/I. § (1) bekezdés.

²⁹ Áfa tv. 345. §; egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 188. § (6) bekezdés.

³⁰ Áfa tv. 253/K. § (1) és (7) bekezdés.

³¹ Áfa tv. XIX/A. Fejezet 2. alfejezete.

érintett ügyletet tartalmazza. Az új szabályok értelmében a korrekciót az aktuálisan benyújtandó bevallásban kell feltüntetni.³²

V. 3. Adólevonás

Az egyablakos rendszeren keresztül kizárólag a fizetendő adó rendezésére van lehetőség, az előzetesen felszámított adó levonására ennek keretében nincs lehetőség.

Így ha a belföldön gazdasági céllal nem letelepedett adóalany

- kizárólag az egyablakos rendszerben van nyilvántartásba véve belföldön, vagy
- belföldi adófizetési kötelezettségének teljesítéséhez egy másik tagállamban regisztrált az egyablakos rendszerbe, és
- előzetesen felszámított, levonható adót szeretne érvényesíteni,

akkor azt a belföldön nem letelepedett adóalanyok adó-visszatéríttetésére vonatkozó különös szabályok szerint teheti meg.³³

Ha azonban az egyéb tevékenysége folytán a belföldön nem letelepedett adóalany belföldön adóalanyként nyilvántartásba van véve, vagy erre lenne kötelezett, akkor az előzetesen felszámított levonható adót a belföldön benyújtandó áfabevallásában tudja érvényesíteni.

Az uniós különös szabályozást alkalmazó belföldi – Magyarországon székhellyel vagy Áfa tv. szerinti állandó telephellyel rendelkező – adóalanyok az előzetesen felszámított áfát a '65 számú áfabevallásban helyezhetik levonásba.

V. 4. Átmeneti rendelkezések

Az egyablakos rendszerekben 2021. július 1-jétől változik, hogy a bevallási időszakot követően meddig kell az adóbevallást benyújtani, az adómegfizetést teljesíteni, illetve annak milyen pénznemben kell megtörténnie. A változások ugyan 2021. július 1-jétől lépnek hatályba, azonban a 2021. július 1-je előtt teljesített ügyletekről benyújtott bevallásokra még a régi szabályokat kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy például a 2021. második negyedévéről beadandó bevallást 2021. július 20-ig kell benyújtani és a befizetést teljesíteni, és ennek euróban kell megtörténnie. Amennyiben pedig olyan ügylet tekintetében merül fel korrekció 2021. június 30-át követően, amelyet 2021. július 1-je előtt teljesített az adóalany, úgy az arra vonatkozó módosítást még az ügyletet tartalmazó bevallás önellenőrzésével kell elvégezni, azt nem lehet a soron következő bevallásban feltüntetni.

Ha a Közösség területén nem letelepedett adóalany 2021. április 1-jén szerepel az állami adó- és vámhatóságnak az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) szerinti távrolról is nyújtható szolgáltatásokat nyújtó adózókra vonatkozó különös szabályokat

³² Áfa tv. 253/F. § (5) bekezdés, 253/K. § (8) bekezdés.

³³ Áfa tv. 253/M-N. §.

alkalmazó, Európai Unióban nem letelepedett adózókra vonatkozó nyilvántartásában, azaz korábban már bejelentkezett a MOSS rendszer nem uniós sémájába, akkor a nem uniós egyablakos rendszer (OSS nem uniós sémája) további használatához nem kell ismételt bejelentkeznie, azonban az átmeneti rendelkezésekben meghatározott bizonyos adatokat 2021. június 15-ig elektronikus úton köteles bejelenteni az adóhatóságnak. (A bejelentés elmulasztását úgy kell tekinteni, hogy az adóalany a továbbiakban nem kívánja a nem uniós különös szabályozást alkalmazni.)³⁴ Ha a Közösség területén nem letelepedett adóalany termék Közösségen belüli távértékesítése után is az egyablakos rendszeren keresztül kívánja adófizetési és bevallási kötelezettségét teljesíteni, és ehhez Magyarországon kíván bejelentkezni, illetve jelentkezhethet be az egyablakos rendszerbe, úgy az adóalany – tekintettel arra, hogy a távértékesítésekre a nem uniós különös szabályozás nem alkalmazható – be kell jelentkeznie az uniós egyablakos rendszerbe is.

A belföldön letelepedett, az állami adó- és vámhatóságnak az Art. szerinti távról is nyújtható szolgáltatásokat nyújtó adózókra vonatkozó, különös szabályozás hatálya alatt álló adózókra vonatkozó nyilvántartásában, azaz a MOSS rendszer uniós sémájában 2021. április 1-jén szereplő adóalanyoknak szintén nem kell újra bejelentkezniük az uniós egyablakos rendszer (OSS uniós sémája) további használatához, elegendő az átmeneti rendelkezésekben meghatározott bizonyos adatokat 2021. június 15-ig elektronikus úton bejelenteni az adóhatóságnak. (A bejelentés elmulasztását úgy kell tekinteni, hogy az adóalany a továbbiakban nem kívánja az uniós különös szabályozást alkalmazni.)³⁵

VI. Új szabályok az importáfa megfizetésére

Jelenleg áfamentesek a 22 eurót meg nem haladó értékű importküldemények. 2021. július 1-jétől ez az áfamentesség megszűnik.

A módosítás emellett két teljesen új konstrukciót vezet be a 150 euró belső értéket³⁶ meg nem haladó importküldemények utáni áfa megfizetésére (150 euró értékhatár alatt – egyes kivételektől eltekintve – a termékimport vámmentes³⁷.) így az áfát háromféleképpen lehet megfizetni:

- az adóalanyok alkalmazhatják az import egyablakos rendszert, más néven IOSS-t,
- az importáfa megfizethető egyszerűsített eljárásban (különös szabályok vagy special arrangement), továbbá,
- ha az első két eset egyikét sem alkalmazzák, akkor a vámhatóság veti ki az importáfát – ha az importáló nem rendelkezik importáfa-önadózási engedéllyel –, azaz a termékimportra vonatkozó főszabályt kell alkalmazni.

³⁴ Áfa tv. 343. § (1) bekezdés.

³⁵ Áfa tv. 343. § (2) bekezdés.

³⁶ Az Unió Vámkódex kiegészítéséről szóló 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikk 48. pont.

³⁷ A vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról szóló 1186/2009/EK tanácsi rendelet 23-24. cikke.

Az IOSS és az egyszerűsített eljárásban történő import áfa fizetés a 150 eurós belső értékre vonatkozó korláton túlmenően csak azokban az esetekben alkalmazható, ha a termék nem jövedéki termék és a vevő végső fogyasztó (nem adóalany vagy olyan adóalany, aki (amely) a Közösségen belüli termékbeszerzése után nem kötelezett adófizetésre).

VI. 1. Az import egyablakos rendszer (IOSS) – harmadik államból importált termék távértékesítésére vonatkozó különös szabályozás

Az Áfa tv. a harmadik államból importált termék távértékesítése³⁸ esetén a 150 euró belső értéket meg nem haladó import küldemények távértékesítése kapcsán lehetővé teszi (a jövedéki termékek kivételével), hogy az adóalany – választása alapján – adófizetési kötelezettségét az import egyablakos rendszeren keresztül teljesítse³⁹. Az IOSS-t természetesen az elektronikus platformok is alkalmazhatják a közreműködésükkel értékesített import távértékesítések utáni adófizetési kötelezettség teljesítéséhez.

Amennyiben az adóalany az IOSS alkalmazását választja, köteles azt minden ezen szabályozás hatálya alá tartozó import távértékesítésre alkalmazni.⁴⁰

Ha a terméket harmadik államból vagy harmadik állam területével egy tekintet alá eső területről import küldeményként értékesítik távértékesítés keretében, lényeges, hogy az ügylet két jogcímen is adóztatandó, egyrészt termékimport, másrészt import küldemény távértékesítése jogcímen. Az import abban a tagállamban teljesül, ahol a terméket vámjogi szabadforgalomba helyezik, az import távértékesítés teljesítési helye pedig attól függően alakul, hogy az adóalany alkalmazza-e az IOSS-t, valamint hogy a szabadforgalomba helyezés és az import küldemény rendeltetési helye szerinti tagállam megegyezik-e vagy sem.

Ha a termék rendeltetési helye ugyanabban a tagállamban van, ahol a terméket vámjogi szabadforgalomba helyezték, és az adóalany alkalmazza az IOSS-t,

- akkor termékimport mentes az áfa alól⁴¹,
- importált termék távértékesítése után az adó a termék rendeltetési helye szerinti tagállamban esedékes⁴².

Ha a termék rendeltetési helye ugyanabban a tagállamban van, ahol a terméket vámjogi szabadforgalomba helyezték és az adóalany nem alkalmazza az IOSS-t, az import távértékesítés teljesítési helye (amely főszabály szerint a feladás helye⁴³) a Közösség területén kívülre esik, így csak termékimport jogcímen merül fel adófizetési kötelezettség.

³⁸ Áfa tv. 12/B. § (2) bekezdés.

³⁹ Áfa tv. XIX/B. Fejezet.

⁴⁰ Áfa tv. 253/S. § (2) bekezdés.

⁴¹ Áfa tv. 93. § (1) bekezdés o) pont.

⁴² Áfa tv. 29. § c) pont.

⁴³ Áfa tv. 29. § c) pont, 26. §.

Ha a terméket a rendeltetési helyétől eltérő tagállamban helyezték vámjogi szabadforgalomba, akkor az ügylet a rendeltetési helyen teljesül⁴⁴, vagyis az importált termék távértékesítése után az áfát a termék rendeltetési helye szerinti tagállamban kell megfizetni, függetlenül attól, hogy az értékesítő az IOSS-t alkalmazza-e vagy sem. Azonban ha az adóalany az IOSS-t alkalmazza, az import ez esetben is mentes az áfa alól.⁴⁵

Az import egyablakos rendszerbe bizonyos adóalanyok közvetlenül is bejelentkezhetnek, míg egyes adóalanyok csak közvetítőn⁴⁶ keresztül regisztrálhatnak az IOSS-be. A vonatkozó szabályok⁴⁷ értelmében

- a belföldön gazdasági céllal letelepedett adóalany, valamint olyan harmadik országban letelepedett adóalany, amely harmadik országgal az Európai Unió megfelelő együttműködési és adóbehajtási megállapodással⁴⁸ rendelkezik (jelenleg csak egy ilyen ország van, Norvégia), közvetlenül, közvetítő nélkül regisztrálhat belföldön az import egyablakos rendszerbe, míg
- a Közösség területén gazdasági céllal nem letelepedett adóalany, valamint a belföldön nem, de a Közösség másik tagállamában letelepedett adóalany kizárólag belföldön gazdasági céllal letelepedett közvetítőn keresztül kérelmezheti nyilvántartásba vételét belföldön az import egyablakos rendszerbe.

A bejelentkezésre mind az IOSS-t alkalmazó adóalanyoknak, mind a közvetítőként eljáró gazdasági szereplőknek 2021. április 1-jétől van lehetőségük⁴⁹, az egyablakos rendszert azonban csak 2021. július 1-jével kezdődő adómegállapítási időszakról lehet alkalmazni.

Az import különös szabályozás alá tartozó ügyletekről az adóalany vagy a közvetítő havonta, elektronikus úton köteles bevallást benyújtani. A bevallást azokra a hónapokra is be kell nyújtani, amikor az adóalany az adott adómegállapítási időszakban nem teljesített IOSS alá tartozó, harmadik államból importált termék távértékesítését. Az adót a bevallás benyújtásával egy időben, de legkésőbb az adómegállapítási időszak végét követő hónap végéig, a NAV által közzétett számlára forintban, átutalással kell megfizetni, hivatkozva a befizetés alapjául szolgáló adóbevallásra.⁵⁰

Az Áfa tv. a fentiekén túl meghatározza az adóalany és a közvetítő által teljesítendő bejelentési kötelezettség tartalmára, a változásbejelentésre, a nyilvántartásból való törlésre, valamint az

⁴⁴ Áfa tv. 29. § b) pont.

⁴⁵ Áfa tv. 93. § (1) bekezdés o) pont.

⁴⁶ Áfa tv. 253/O. § (2) bekezdés b) pont.

⁴⁷ Áfa tv. 253/P. § (1)-(3) bekezdés; 253/Q. § (1) bekezdés.

⁴⁸ Az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló 2010/24/EU tanácsi irányelvhez és a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről szóló 904/2010/EU tanácsi rendelethez hasonló hatályú kölcsönös együttműködési megállapodás.

⁴⁹ Áfa tv. 345. §; egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 188. § (6) bekezdés.

⁵⁰ Áfa tv. 253/U. § (1) és (4) bekezdés.

adóalany nyilvántartás-vezetési kötelezettségére, továbbá a bevallás tartalmára és módosítására vonatkozó részletszabályokat.⁵¹

VI. 2. Adólevonás

Az IOSS-en keresztül kizárólag a fizetendő adó rendezésére van lehetőség, az előzetesen felszámított adó levonására az IOSS-ben nincs mód.

Ha a belföldön nem letelepedett adóalany

- kizárólag az import egyablakos rendszerben van nyilvántartásba véve, és azon keresztül tesz eleget adófizetési kötelezettségének,
- és előzetesen felszámított, levonható adót szeretne érvényesíteni,

akkor az előzetesen felszámított levonható adót a belföldön nem letelepedett adóalanyok adó-visszatéríttetésére vonatkozó különös szabályok szerint érvényesítheti.⁵²

Ha azonban az egyéb tevékenysége folytán a belföldön nem letelepedett adóalany belföldön adóalanyként nyilvántartásba van véve vagy erre lenne kötelezett, akkor az előzetesen felszámított, levonható adót a belföldön benyújtandó áfabevallásában tudja érvényesíteni.

A Magyarországon székhellyel vagy Áfa tv. szerinti állandó telephellyel rendelkező adóalanyok az előzetesen **felszámított áfát a '65 számú áfabevallásban vonhatják le.**

VI. 3. Importáfa-fizetés egyszerűsített eljárásban (special arrangement)

Az importáfa különös szabályozás a 150 eurónak megfelelő belső értéket meg nem haladó, harmadik államból importált termékek távértékesítése esetén alkalmazható, ha az értékesítő nem alkalmazza az IOSS-t.⁵³ Tehát nem alkalmazható az eljárás, ha a küldemény jövedéki termék, vagy, ha a vevő adóalany.

Ez az eljárás arra szolgál, hogy meggyorsítsa az import áfa megfizetésére vonatkozó ügyintézkést, és mentesítse a vámhatóságokat attól, hogy küldeményenként állapítsák meg a fizetendő import áfát. Ebben az eljárásban az adóbeszedésre kötelezett (jellemzően a küldeményt kézbesítő postai, gyorspostai szolgáltató) szedi be az import áfát az adófizetésre kötelezett címezettől és fizeti azt meg havi rendszerességgel az adóhatóság részére. Ez az eljárás abban az esetben alkalmazható, ha a szabadforgalomba bocsátás helye és a küldemény rendeltetési helye egyaránt belföld.

Az importáfa különös szabályozást az a belföldön nyilvántartásba vett adóalany alkalmazhatja, amely a vámjogi szabályok szerinti halasztott vámfizetési engedéllyel rendelkezik⁵⁴.

⁵¹ Áfa tv. XIX/B. Fejezet.

⁵² Áfa tv. 253/W. §.

⁵³ Áfa tv. 253/X. § (1) bekezdés.

⁵⁴ Áfa tv. 253/X. § (2) bekezdés.

A különös szabályozást alkalmazó adóalanyok – jellemzően postai, gyorspostai szolgáltatók – a NAV-hoz 2021. április 1-jétől megtehető⁵⁵ előzetes bejelentés után a termék szabadforgalomba bocsátását kezdeményező adóalanyként

- a termék címzettjének megbízásából járnak el (kivétel, ha címzett a vám-árunyilatkozat benyújtásáig ettől eltérő tartalmú nyilatkozatot tesz⁵⁶)
- beszedik tőle az áfát – melyet havonta elektronikus úton vullanak be –,
- és megfizetik a költségvetésnek.

A bevallás benyújtásának határideje az importvám megfizetésére vonatkozó határidő⁵⁷.

Fontos tudni, hogy a különös szabályozás hatálya alá tartozó termékek importját minden esetben 27 százalékos áfa terheli⁵⁸, függetlenül attól, hogy az adott termékre az Áfa tv. egyébként esetleg kedvezményes adómértéket állapít meg.

Amennyiben az import során nem alkalmazzák sem az IOSS-t, sem az import áfa fizetés egyszerűsített eljárást, az adót a vámhatóság állapítja meg. Azonban e tekintetben is történtek egyszerűsítések. A Vtv.⁵⁹ új szabályokkal egészül ki, melyek értelmében a vámhatóság a fizetendő általános forgalmi adó összegéről nem hoz határozatot, amennyiben az import küldemény valós értéke nem haladja meg a 150 eurót és az egyébként vámmentességet élvez, továbbá a természetes személy a vám-árunyilatkozatot a saját nevében és érdekében eljárva nyújtja be, és a benyújtott vám-árunyilatkozat alapján a vámhatóság a szabadforgalomba bocsátás vámeljárást az ügyfél által benyújtott vám-árunyilatkozatban foglaltakkal megegyezően folytatja le⁶⁰.

A jogszabályi hivatkozások az Áfa tv. és a Vtv. 2021. április 1-jétől, illetve 2021. július 1-jétől hatályos előírásaira vonatkoznak.

Pénzügyminisztérium - Nemzeti Adó- és Vámhivatal

⁵⁵ Áfa tv. 345. §.

⁵⁶ Áfa tv. 253/X. § (3) bekezdés.

⁵⁷ Áfa tv. 253/ZA. § (1)-(2) bekezdés.

⁵⁸ Áfa tv. 253/Z. §.

⁵⁹ Az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vtv.).

⁶⁰ Vtv. 66. § (1a)-(1c) bekezdés.